

ÚJ-SOMOGY

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
KAPOSVÁR, KONTRÁSSY-UTCA 6. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 128.

Felolvas szerkesztő:

Dr. THURY ZSIGMOND.

Előfizetési árak:

Egész évre - - - 240 K | Negyed évre - - - 60 K
Fél évre - - - 120 K | Egy hónapra - - - 20 K
Egyes szám ára 1 korona.

„Mindent a hazáért!”

(„Sve za domovinu!”)

Írta egy zágrábi magyarbarát, vezető horvát politikus.
Az „Új-Somogy” részére fordította: Wagner József.

A számító angol önzés és a francia revanch a maroknyi bosszuálló Szerbiával a minden politikai és diplomáciai aljasságra kész: orosz használják föl jövő terveik vakmerő kivételére.

A poroszt a francia vérbosszu, az angolt a hegemonia birtoklása és Szerbiát a Monarchiával az 1389. évhez hasonló *orv-támadás* vezérelte.

A Balkánról kiűzött török, a nemzeti mivoltában legázolt és megalázott bolgár után kiáltó ellenség a magyarok lettek.

Tehát a hármasság *Milos Obilicek* kezdte meg a titáni harcot és a vén Európát a nagyszélsőség európai *rigómezejévé* változtatta és végcéljaiban szentesített még oly kétséges kimenetelű előretörést is a jogtipróknak, kulturbrigantiknak együttesével a Monarchia és Németország *szétválasztása* érdekében.

Egymást kergető dátumok: 1914. július 24 és július 30., amelyek örökké emlékezetes napok a minden idők történelmében. Oly lázas sürgés forgás soh'sem volt a cettinjei és belgrádi *konakokban*, mint ez utóbbi napokon.

Előitem van *Nikita* felhevült, erős, rugékony alakja, a boldogságtól zsirfényre izzadt arcával, amikor az orosz mozgósítás hírére délelőtt 10 óra körül a belgrádi futár hírt hozta. A jó Isten áldását kérő, kifejező arccal az ég felé fordulva, soha el nem mosódó emlékem marad.

„Az erők széjjelforgácsolódnak... kievi, kazáni és moszkvai katonai körzetek a szuronyok hegyén viszik az üzenetet az álnokoknak, a telhetetleneknek!” — fakadt ki *Nikita* a fogadóterem ajtajában álló szűkebb környezete előtt.

Soha nem hittem, hogy koronás főben *annyi* gyűlölet, *ennyi* önző üdöharag öltön testet. Az a káröröm pedig, ami az arcáról lesírt, mindennél beszédesebb volt. Szokatlanul sokat beszélt és folyton a térképben járt fürkésző tekintete. Talán ma is megvan az a térkép, amelyen színes írónnal a győzelmes orosz hadak útját, *Napoleont* is megcsufoló *göggel*, *Besszarabián* és *Uzsok* irányában már *akkor* megjelölte; — valahol az élek, ha jól emlékszem *Arad*, vagy *Szabadka* körül találkoztak.

A balkáni térkép margóján érdekes skiccei voltak. A politikai és területi harácsolás irányát *keletről nyugati* irányban jelöltette és azt egy merész körívben zárta össze nyilvánvalóan a megnagyobbodott *balkáni ántántot* álmódta kitűnő előrelátással.

A „Narodna Obrana” szervezetébe tartozó magasállású katonatisztek, határőrség főnökei egynéhány politikai méltóságnak az élén *Passics* a konakban egymásnak rohanva folyton „pardon” ozva egymást licitáltak felül a stratégiai ötletek lehetetlenségeiben és szemükben ott fényelt a mindent „jót jól” átgondolt: „igy van jól” és egytural a térképet berajzolták és a harc kimenetele, ha őket figyelte az ember, nem lehetett kétséges.

Annyi magasállású állami hivatalnokot, tábornokot, diplomatát, katonatisztet, törvény-

soha nem látott, de Belgrád sem egyhátrón, mint amennyi július 20 tól július 30 iki időig nyüzsgött-rajzolt.

Tankosic Voija őrnagy és *Ciganovic Milán* észnélküli látogatottság forgatagában állottak.

A szerb lapok arcpirító módon uszítottak. A berlini szerződés XXV. cikkét a koronás főktől az utolsó emberig senki semmibe sem vette. Ezen a boszorkánykonyhán keresztül, vagy *innen* indult utjára az orgyilkosok fékevesztett irredenta és propaganda gyűlevész hada, akik között a *fiatal diákság* minden veszéllyel és halállal megalkuvó *dacos* csapata állt.

A *topsideri* oktatók: *Ciganovic*, *Tankosic*, később *Grabez*, *Grbic Rudovij* (lozsnicai), *Rade Popovic*, *Stefanovic Gavrillo* (szerémségi) voltak, akik közül a határkapitányok segítették át a *Narodna* embereit *Bosznia* és *Hercegovina* határain.

Istenem! Mily készséggel vállalkoztak ezek a gyerekemberek a legkockázatosabb *katonai* kémszolgálatokra és mily fegyelem érzetűl áthatva lopták át magukat a kijelölt program szerint *Bosznia-Hercegovinába*, a *Száva-parton* át a *Bánátba*, *Baranyába* és *Horvátország* belsejébe a *hir- és egyéb* szolgálatok teljesítése fejében még akkor is, amikor a 17., 19., 44., és 69-es osztrák-magyar ezredek katonái *Sabáccal* szemben pontonokon és a hidon az átkelést több kevesebb szerencsével, a *bosnyákoktól* oldalozott segítséggel megkísérelték. Az ágyuk és gépfegyverek pokoli pergőtűzén át és visszajártak a fiuk: „Sve za domovinu!” („Mindent a hazáért!”)

A szávamenti királyság, (amelynek számítása az volt, hogy a szlávok — elsősorban a horvátok — fellázadnak, csufos kudarcot vallott és sok áldozatot vett), amelynek trónjához *annyi* szenny tapadt, azt hitte az ember, hogy utolsó hazafias felhőrdülése, erőfeszítése, amellyel azután feltartóztatathatatlannul el is *bukik*...

Azt mondom én, aki az események véres lefolyását közvetlen közelségi szemlélttem, hogy Szerbiát *mocsoktalan* ifjúsága és vénei (komitácsik) mentették meg az elbukástól. Ők rántották vissza a sir széléről a nemzetet, sorskötelébe apraja-nagyja egyaránt belekapaszkodott, mondták: „Koliko mi njih ljubimo toliko mrzimo Monarchiu”. „Amily mérvben szeretjük őket, oly mérvben tanuljuk meg gyűlölni a Monarchiát”.

Szánalom volt nézni a visszatérő le-rongyolódott csoportokat. Ott ólalkodott az arcukon a fagyott rettegés, tekintetükben a mély sötétség haragja, kétségbeejtően a szabadonjáró tébolyodottak impresszióját tükrözték vissza így pihenés közben.

A cipőjük az uttalan utakon levált. Meztláb, agyonsebzett gennyes lábakkal folytatták ismét az utat. A „Narodna Obrana” vérszerződéses honfoglalói ők!

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

A napi politika hírei.

A kiszagdák a gabona szabadforgalmáért.

A kormányzópárt tegnap este *Fáy Gyula* elnöklete alatt ülést tartott, amely elé a kiszagdapárti képviselők egy memorandumot terjesztettek a gazdatársadalom megbízásából, a gabonarendelet megváltoztatásáról. Az indítvány, melyet *vasadi Balogh György* szövegezett meg s *Bottlik József* és 27 képviselő irt alá, a következőképen hangzik: „Mondja ki a párt, hogy az összes gabonaneműekre feloldassék az ármegállapítás és a szállítási igazolványkényszer s engedje át a gabonaneműeket a teljes szabad forgalomnak. Mondja ki továbbá a párt azt is, hogy az ellátatlanokat az állam köteles ellátni. Erre szolgáljon a kvóta gabona, amelyet a gazdák már beszolgáltattak. Az esetleg még beálló hiányt az állam szerezzze be részint szabad vásár után, részint pedig úgy, hogy a kivitelre szánt nullás liszt helyett gabonát hozzon az orszába.” — Az indítványt *Szifj Balint* terjesztette elő s a jövő csütörtökön kerül napirendre, amikor is határozni fog a pártértekezlet e kérdésben.

A Korányi—Ereki affér.

Mindenki előtt ismeretes már az az affér, amely a nemzetgyűlésen támadt *Korányi* pénzügyminiszter és *Ereki Károly* képviselő között. A kormányzópárt tegnapelőtti értekezletén *Teleki* miniszterelnök is szóváltette azokat a vádakát, amelyeket *Ereki* a pénzügyminiszterre szórt. *Korányi* az ügyet teljes valóságában feltárta a nemzetgyűlés előtt és a Ház bizonyosságot szerezhetett róla, hogy *Ereki*nek ez állítása is csak olyan rágalom, amilyeneket a nemzetgyűlés már számtalanszor vrsszautasított. A miniszterelnök kijelentéseit hosszas éljenzéssel fogadták. Az értekezlet folyamán megjelent maga a pénzügyminiszter is, akit lelkes üdvözléssel fogadtak. *Gróf Bethlen* és *Hencz Károly* kifogásolták az elnök magatartását s rosszalták azt, hogy a nemzetgyűlés nem utasította vissza azonnal *Ereki* rágalma. A pénzügyminiszter különben tegnap reggel már elküldötte két megbízottját, *Horthy István* altábornagyot és *gróf Széchenyi Viktort*, akik azonban *Ereki*t nem találtak otthon. *Ereki* ilyenformán csak levélel nevezhette meg megbízottait *Csilléry András* és *Weisz Konrád* személyében s a levélben kijelentette, hogy a maga részéről is elégtételt akart kérni. Az ügy tárgyalásait ma estig befejezik.

A volt bécsi polgármester Ausztria és Magyarország jövődjéről.

Weisskirchner Richárd dr., Bécs volt polgármestere két nap óta Budapesten tartózkodik. Utazásának céljáról és lényegéről egy újságírónak a következő kijelentést tette: „Magánember vagyok, utazásom célja tisztán tájékozódás. Annyit azonban mondhatok, hogy a napokban fognak végbemenni azok a fontos tárgyalások, melyek a két állam közötti jóviszonyt és megértést vannak hivatva helyreállítani. Remélem, hogy Ausztria és Magyarország a jövőben a legszorosabb baráti nexust fogják egymással szemben kultiválni”. *Weisskirchner Richárd* dr. tegnap látogatást eszközölt *Vass József* közéletmezési és *Csáky Imre* külügyminiszternél, akikkel informatív jellegű tárgyalásokat folytatott.